

□ Руски утицај на Блиском истоку је опао, јер Москва није била у стању да спречи пад Асадовог режима у Сирији у децембру 2024. године, није била спремна да значајно помогне Ирану током његовог дванаестодневног рата са Израелом и САД 2025. године, и није у стању да спречи (или чак предвиди) то што се државе Залива окрећу Украјини за подршку противваздушној одбрани против Ирана 2026. године, истиче у разговору за Данас Марк Н. Кац, професор емеритус на Универзитету Џорџ Мејсон и виши сарадник Атлантског савета.

Како наводи, све док је Русија заглављена у свом рату против Украјине, Москва је мање способна да ефикасно делује на Блиском истоку.

*** У којој мери Русија помаже Ирану у његовом рату са САД и Израелом?**

– Иако Русија није послала главне системе наоружања као што су борбени авиони или ракете противваздушне одбране Ирану током рата у Заливу 2026. године, наводно шаље информације Ирану како би му помогла да нападне америчке војне објекте у региону, као и бројне циљеве у неколико земаља, посебно у Уједињеним Арапским Емиратима. Истовремено, Русија настоји да очува своје односе сарадње са свим земљама које Иран

напада (укључујући Израел), тако да није изненађујуће што Русија негира да помаже Ирану у нападу на њих.

Путинов главни циљ у Ирану је очување Исламске Републике или њене варијације која је такође антизападна. Русија се највише плаши да ће тренутни режим бити свргнут и замењен оним који је спреман да сарађује са Западом, па би им Русија била мало потребна

*** Који је циљ Владимира Путина у Ирану?**

– Путинов главни циљ у Ирану је очување Исламске Републике или њене варијације која је такође антизападна. Русија се највише плаши да ће тренутни режим бити свргнут и замењен оним који је спреман да сарађује са Западом, па би им Русија била мало потребна.

*** Путин је боравио у званичној посети Пекингу само неколико дана после Доналда Трампа. Како видите однос између Кине и Русије? Кина очигледно сарађује и са Путином и са Трампом?**

* Посете Трампа и Путина Пекингу свакако унапређују идеју да се Кини удварају и САД и Русија. Али док Трамп и Си делују мање-више равноправно, Путин дефинитивно делује као млађи партнер Сију. Извештаји да је Си наводно рекао Трампу да би Путин могао да зажали због инвазије на Украјину и да Кина продаје дроне и други материјал Украјини, као и Русији, сугеришу да Си можда жели да се рат ускоро заврши под условима који су далеко мањи од Путинових максималних претензија према Украјини.

*** Може ли се рат на Блиском истоку проширити, тј. захватити цео регион?**

По мом мишљењу, рат ће се завршити тек када руска војска свргне Путина и када нова руска влада прихвати примирје без икаквих даљих територијалних захтева. Украјинци

ће, наравно, желети да поврате изгубљену територију, али мислим да ће Запад вршити притисак на њих да прихвате примирје

– По мом мишљењу, рат са Ираном не може се проширити више него што се проширио. Не постоји ниједна држава која би ушла у рат да би бранила Иран. И док Иран може да покрене нападе дроновима и ракетама на своје суседе, тешко да је у позицији да их нападне. Међутим, сукоб између Ирана с једне стране и САД и Израела би се могао наставити.

*** Како видите рат у Украјини? Прошло је више од четири године од почетка руске агресије. Путин је мислио да ће освојити Кијев за три дана. а то се није догодило.**

– Оно што је занимљиво у вези са садашњим тренутком је количина спекулација да Руси све више схватају да не могу да победе Украјину и да је Путин направио озбиљну грешку започињањем рата. Међутим, све док је Путин на власти, он ће наставити рат. По мом мишљењу, рат ће се завршити тек када руска војска свргне Путина и када нова руска влада прихвати примирје без икаквих даљих територијалних захтева. Украјинци ће, наравно, желети да поврате изгубљену територију, али мислим да ће Запад вршити притисак на њих да прихвате примирје.

(Данас)